

Rapport om Dustin Norway AS som ansvarlig for leverandørkjeden i henhold til åpenhetsloven

Innholdsfortegnelse

Introduksjon	3
Dette er Dustin	4
Vår tilnærming	5
Policyer for ansvarlig næringsliv	6
Våre policyer	6
Vårt styringsdokument	7
Resultater 2022/23	8
Identifisering av risikoer	9
Bransjespesifikke risikoer	9
Landsspesifikke risikoer	11
Leverandørspesifikke risikoer	11
Egenvurdering for leverandører	11
Revisjoner av etiske retningslinjer for leverandører	12
Konfliktmineraler	12
Resultater 2022/23	13
Redusere negative konsekvenser	15
Håndtering av avvik fra revisjon	15
Kompetanseutvikling for leverandører	15
Opphør av kontrakter	15
Resultater 2022/23	16
Hjelp	19
Klageordning	19
Hjelp med menneskerettigheter	19
Resultater 2022/23	20
Kommunikasjon og åpenhet	21
Resultater 2022/23	22
Styrets signatur og godkjenning	23

Introduksjon

Kontakten med kunder og interessenter har alltid vært viktig for Dustin. Målet er å kommunisere åpent og ærlig om bærekraftsarbeidet vårt, inkludert risikoer og strategier for å håndtere potensielle og faktiske negative konsekvenser.

Formålet med denne rapporten er å informere om vår tilnærming og fremdrift overfor ansvarlige forsyningskjeder. Vi er opptatt av å sikre at vi utfører en grundig aktsomhetsvurdering (due diligence) og at produktene våre leveres fra produsenter som forplikter seg til, har kunnskap om og jobber kontinuerlig for å skape bedre forhold i forsyningskjeden.

Resultatene som rapporteres gjelder regnskapsåret 2022/23, som går fra september til august.

Dette er Dustin

Hva vi gjør

Ved å utvikle riktig IT-løsning til rett tid og til en attraktiv pris, hjelper vi kundene våre med å ligge i forkant. Vi selger produktene våre online komplettert med relasjonssalg og et eget team som jobber med offentlige anskaffelser. Modellen gjør det mulig for oss å være en IT-partner for både små og mellomstore bedrifter og for forbrukere (SMB-segmentet) og store bedrifter og offentlig sektor (LCP-segmentet). Dustin Norway AS' organisasjon, produkter, tjenester og rutiner, samt hvordan selskapet har strukturert sitt aktsomhetsarbeid på konsernnivå, samsvarer med informasjonen fra Dustin Group. Dustin Norway AS betjener primært det norske markedet.

Hvem vi er

Vi er en ledende nettbasert IT-partner i Norden og Benelux som kontinuerlig utvikler seg og tror på mulighetene som følger av digitalisering. Med vårt dedikerte team bestående av ca. 2200 kollegaer, hvorav 157 i Norge, kombinerer vi omfattende erfaring med nysgjerrighet og en pragmatisk tilnærming for å gjøre hverdagen enklere for kundene våre.

Hva vi tilbyr

Ulike kunder har ulike behov fordi de har ulike forutsetninger. Vi hjelper kundene med å finne riktig IT-løsning blant de rundt 280 000 produktene våre og ulike typer tjenester fra drøyt 3500 varemerker.

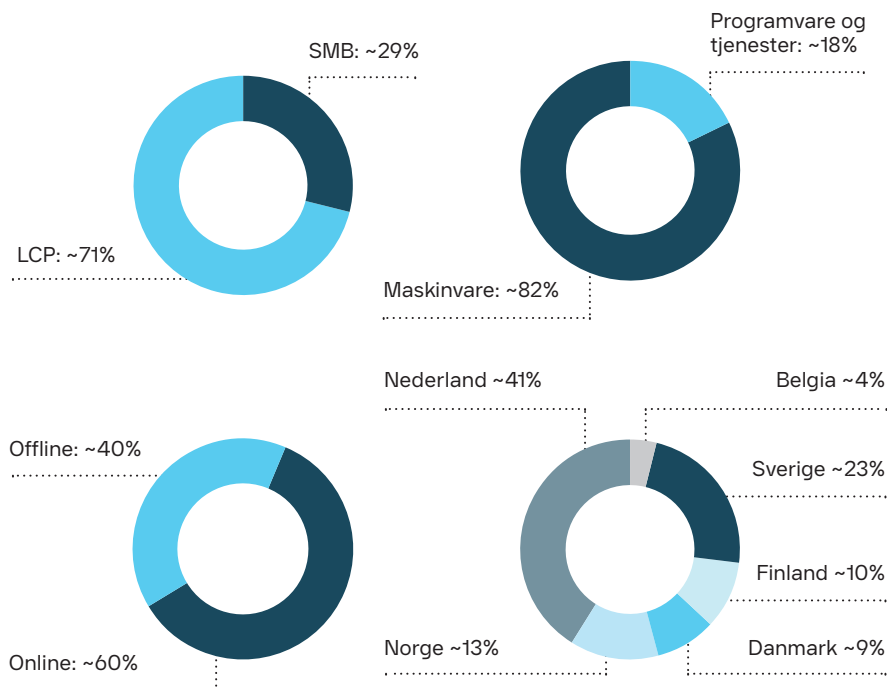
Dustin Norway och Åpenhetsloven

Dustin AB er innkjøpsselskap for alle salgsselskapene i Norden, som alle bruker de samme leverandørene, og rapportering av leverandørkjeden og aktsomhetsvurderingene skjer samlet på konsernnivå i Dustin AB. Dustin Norway AS er selskapet som omfattes av Åpenhetsloven.

Løftet vårt

We keep things moving

Virksomheten vår

Hvor vi er

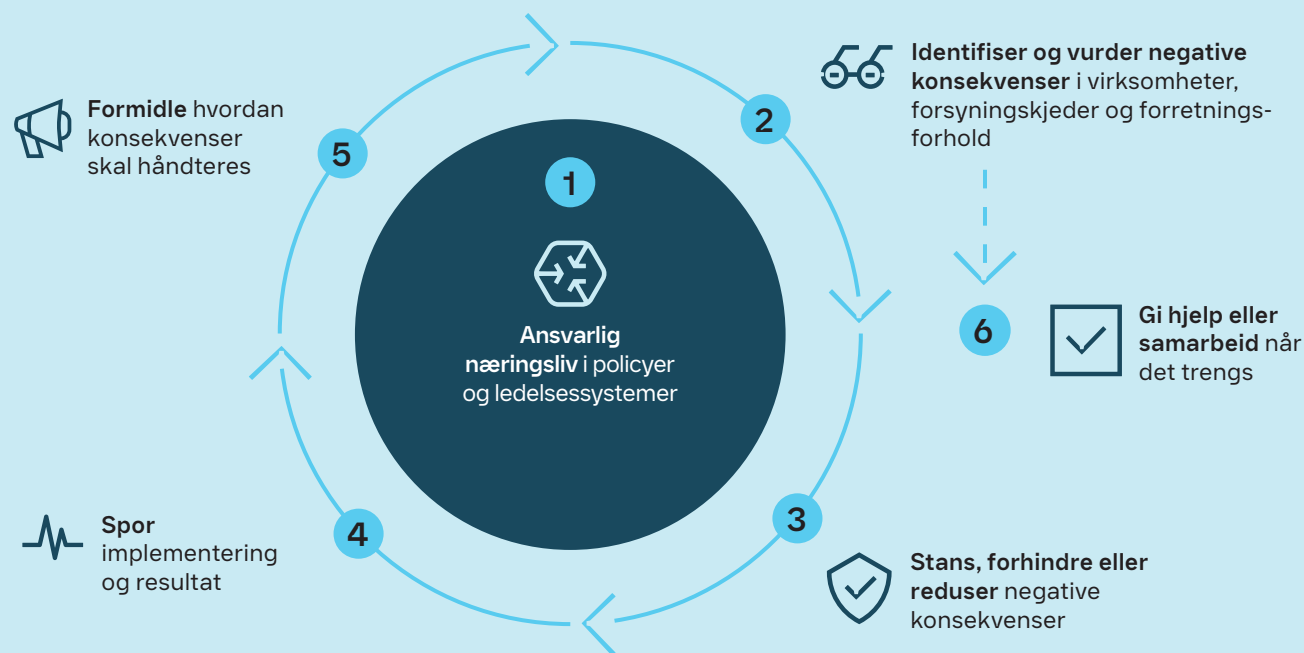
Vår tilnærming

En aktsomhetsvurdering av forsyningskjeden er nyttig for å sikre at vi samarbeider med leverandører og partnere som deler våre verdier for menneskerettigheter og forretningsetikk. Dette er også et middel for å identifisere og redusere potensielle negative konsekvenser vi kan komme til å forårsake eller bidra til gjennom våre egne aktiviteter, eller som kan være direkte knyttet til våre virksomheter, produkter eller tjenester.

Gjennom arbeidet vårt er vi forpliktet til å følge internasjonale standarder for menneskerettigheter, arbeidsvilkår, miljø og antikorupsjon. Konvensjoner og rammeverk som Verdenserklæringen om menneskerettigheter (UDHR), barns rettigheter og forretningsprinsipper, FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter, Den internasjonale arbeidsorganisasjonen (ILO), OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper og UN Global Compact, brukes som veiledning i arbeidet for å støtte og ivareta menneskerettigheter, forretningsetikk og miljøvern.

Tilnærmingen vår til aktsomhetsvurdering er basert på OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

Vår due diligence-prosess

Policyer for ansvarlig næringsliv

Våre policyer

Dustins etiske retningslinjer utgjør selskapets policy og styringsdokument for en ansvarlig, effektiv og åpen forretningsatferd. Retningslinjene beskriver våre kjerneverdier og forpliktelser overfor de grunnleggende prinsippene for å ivareta menneskerettigheter og et etisk næringsliv, redusere klimaendringer og sikre en inkluderende arbeidsplass med mangfold. Dustins etiske retningslinjer gjelder alle medarbeidere, konsulenter og styremedlemmer hos Dustin, i alle markeder og til enhver tid.

Vi har de samme forventningene for leverandørene vi samarbeider med. Dustins etiske retningslinjer for leverandører gjelder alle leverandører som leverer varer og/eller tjenester til Dustin. Dustin forventer at leverandørene følger kravene som er angitt i Etiske retningslinjer for leverandører eller tilsvarende krav, for sine egne virksomheter og tilhørende forsyningskjeder. Vi anser dette som viktige kriterier ved etablering eller opprettholdelse av våre forretningsforbindelser.

På noen områder går våre etiske retningslinjer for leverandører lenger enn til bare å følge loven ved å benytte internasjonalt anerkjente standarder til å fremme sosialt og miljømessig ansvar. Når det oppstår forskjeller mellom de etiske retningslinjene og lovmessige krav, skal den strengeste holdningen til spørsmål vedrørende selskapsansvar gjelde, forutsatt at den er i samsvar med gjeldende lov.

Dustins etiske retningslinjer for leverandører er inndelt i de fire avsnittene 1) Menneske- og arbeidstakerrettigheter 2) Helse og sikkerhet 3) Miljøvern 4) Overholdelse av regelverk og etisk forretningspraksis, med flere underavsnitt om spesifikke emner. Retningslinjene benytter dessuten til en viss grad strukturen og språket i de etiske retningslinjene til RBA (Responsible Business Alliance).

Viktige policyer utstedt av styret som regulerer aktsomhetsvurderingene våre

Område	Formål
Policy for styringsdokumenter	Formaliserer innholdet og strukturen i Dustins policyer og anvisninger
Etiske retningslinjer	Formaliserer prinsippene som Dustin følger i sitt forhold til medarbeidere, aksjonærer, forretningspartnere og andre interessenter
Etiske retningslinjer for leverandører	Formaliserer standardene som Dustin krever at leverandørene overholder når det gjelder samfunns- og miljømessig bærekraft
Risikostyring	Beskriver Dustins rammeverk for risikostyring
Policy for konfliktmineraler ¹	Beskriver Dustins forpliktelse når det gjelder konfliktmineraler og forventninger til at leverandørene skal overholde prinsippene i denne policyen og foreta aktsomhetsvurderinger for varer som leveres til Dustin-konsernet.
Policy for menneskerettigheter ¹	Beskriver Dustins forpliktelse til å respektere og verne om menneskerettighetene for alle som berøres av våre egne virksomheter eller av dem tilhørende våre datterselskaper og, der det er knyttet til verdikjedene våre, fra våre etablerte forretningsforbindelser.
Retningslinjer for varsling	Beskriver Dustins varslingstjeneste, der medarbeidere raskt kan rapportere mistanker om mislighold i fortrolighet for å redusere risikoer og opprettholde kundenes og offentlighetens tillit til virksomheten vår.

¹ Disse policyene er nye og vil bli godkjent av styret ved neste policygjennomgang.

Vårt styringsdokument

Dustin reviderer og oppdaterer policyene to ganger årlig. Policyene er obligatoriske, og de overvåkes og er pålagt. Dustin ledes ved hjelp av følgende styringsdokumenter. Prioritert rekkefølge for disse dokumentene er illustrert i stigende rekkefølge i pyramiden, med det viktigste dokumentet øverst.

Policyer godkjennes av Dustin-konsernets styre, som foretar regelmessige revideringer av innhold

og etterlevelse. Styreformannen i Dustin-konsernets revisjonskomité har ansvaret for å håndtere varsler. Gjennomgang av virksomhetsgrad og implementering utføres kvartalsvis.

Ansvaret for menneskerettigheter ligger hos CEO og ledelsen hos Dustin. Det daglige ansvaret er plassert flere steder i organisasjonen, inkludert hos virksomhetene, forretningsavdelingene, HR, juridisk enhet og bærekraftsteamet.

Styringsdokumenter hos Dustin

Resultater 2022/23

Policyinnføring
og opplæring

92,7 %

av våre medarbeidere har innført Dustins etiske retningslinjer og fullført tilhørende opplæring.

99,9 %

av våre maskinvareleverandører for direktekjøp med et årlig innkjøpsvolum på over 200 000 svenske kroner har innført Dustins etiske retningslinjer for leverandører eller etiske retningslinjer med tilsvarende krav.

97,2 %

av nye distributører for direktekjøp med et årlig innkjøpsvolum på over 200 000 svenske kroner har innført Dustins etiske retningslinjer for leverandører eller etiske retningslinjer med tilsvarende krav.

Nye policyer og
anvisninger er
lansert

- **Dustins policy for menneskerettigheter** – beskriver Dustins forpliktelse til å respektere og verne om menneskerettighetene for alle som berøres av våre egne virksomheter eller av dem tilhørende våre datterselskaper og, der det er knyttet til verdikjedene våre, fra våre etablerte forretningsforbindelser.
- **Dustins anvisninger for aktsomhetsvurderinger for bedrifters bærekraft** – formaliserer arbeidet vårt med aktsomhetsvurderinger knyttet til bærekraft. Tilnærmingen vår er basert på OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv og OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlige forsyningskjeder av konfliktmineraler fra konfliktrammede områder eller steder med høy risiko for konflikter.

Identifisering av risikoer

De første trinnene mot risikostyring i forsyningskjeden handler om å få oversikt over de ulike typene risikoer og å innføre metoder som kan minimere eller fjerne dem helt. Noen bærekraftsrisikoer er knyttet til bransjen, mens andre gjelder landene der produksjonen eller gruvedriften foregår. Enkelte risikoer er produsent- eller produktspesifikke, mens andre er knyttet til Dustins interne prosesser og systemer. Vi bruker eksterne og interne ressurser for å få en best mulig forståelse av bærekraftsrisikoer knyttet til bransjen og landene der produsentene holder til.

Vi kartlegger kontinuerlig faktiske og potensielle negative konsekvenser knyttet til vår egen virksomhet og forsyningskjedene våre og foretar jevnlig risikovurderinger for å identifisere og prioritere de største risikoene basert på alvorlighetsgrad og sannsynlighet i våre aktsomhetsvurderinger. Det vil bli utviklet spesifikke policyer for de største identifiserte risikoene, for å gi veiledning i Dustins tilnærming når det gjelder håndtering av slike risikoer.

Generelt sett er IT-bransjens forsyningskjede sammensatt. Veien fra utvinning av råmaterialer til sluttbrukeren er lang og krevende å følge.

En datamaskin inneholder for eksempel hundrevis av ulike deler, og hver del kan igjen ha flere produsenter og underleverandører. Vår egen virksomhet foregår i land der risikoen for brudd på menneskerettigheter er lav.

I vår virksomhet kartlegger vi risikoer og påvirkninger gjennom flere prosesser, inkludert vårt interne risikostyringsarbeid, kontinuerlige pulsmålinger og via vår varslingskanal.

Bransjespesifikke risikoer

Når vi vurderer bransjespesifikke risikoer, ser vi på risikoer vi kjenner til og som forekommer hyppigere i forsyningskjeden for elektronikk.

Vi vet at elektronikkbransjen krever en stor arbeidsstokk og faglærte arbeidere. Stor utskifting av arbeidsstokken og mye overtid er noen av de potensielle risikoene i fabrikker med flere tusen arbeidere. I tillegg benyttes det en rekke kjemikalier i produksjonen av IT-produkter. I tabellen nedenfor vises det en oversikt over risikoene for menneskerettighetene som finnes i IT-bransjen og i de ulike delene av forsyningskjeden for elektronikk.

Bransjespesifikke risikoer

Produksjon	
Rekrutteringspraksis	Gjestearbeidere risikerer å bli utnyttet både ved rekruttering og arbeidsvilkår. De kan bli avkrevd rekrutteringsavgifter og diskrimineres ved språkbarrierer og restriksjoner for bevegelse.
Farlige kjemikalier	Elektronikkindustrien bruker kjemikalier under produksjonen som utgjør en helseisiko for mennesker. Arbeidere som er i kontakt med disse stoffene, utsettes for en rekke potensielle helseproblemer.
Arbeidstid	Overtidsarbeid er svært vanlig i produksjonssektoren i land som Kina, Malaysia, Filippinene og Taiwan. Arbeidere risikerer å måtte jobbe 12 timer hver dag, sju dager i uken, uten tilstrekkelig pause.
Levevilkår	Arbeidsgivere tilbyr ofte losji til gjestearbeidere. Overnattingsstedene innfrir ofte ikke levestandarden og kan være overfylte, uhygieniske og dyre for arbeiderne.
Tvangsarbeid	Tvangsarbeid i ulike former for moderne slaveri, slik som pålagt overtidsarbeid, gjeldsarbeid, tilbakeholdelse av ID-papirer, statlig pålagt tvangsarbeid og så videre.

Anskaffelse av råmaterialer	
Barnearbeid	Barnearbeid er særlig utbredt i Kongo, med gruvedrift for kobber og kobolt og innen ikke-industriell gruvedrift. Her må barna ofte hjelpe foreldrene i gruvene som følge av stor fattigdom blant befolkningen. Jobben deres går ut på å gå inn i trange sjakter og tunneler som de voksne ofte ikke kommer inn i.
Tvangsarbeid	Gjeldsarbeid er en form for moderne slaveri som er utbredt i denne sektoren. Det går ut på at arbeidere låner penger fra arbeidsgivere som de ikke kan betale tilbake. Arbeidsgivere opererer ofte med høye renter og holder tilbake lønninger, slik at arbeidere blir fanget i en spiral der de arbeider uten å få betalt.
Fattigdomslønn	I utviklingsland er det mange gruvearbeidere som tjener mindre enn lovfestet minstelønn, særlig innen ikke-industriell gruvedrift.
Vold	Det er registrert vold innen gruvedrift mot lokalsamfunn og menneskerettsforkjempere som protesterer mot gruvedriften. Uregistrerte og kvinnelige arbeidere er også ekstra utsatt for vold innen gruvedrift.
Seksuell trakassering og vold	Kvinner og jenter som jobber i eller nær gruvene, er ekstra utsatt for seksuell vold og trakassering.
Helse og sikkerhet	Selve gruvedriften innebærer en rekke helse- og sikkerhetsrisikoer, og dårlig håndtering av slike risikoer fører ofte til ulykker i gruveområdene. Utilstrekkelig opplæring og mangel på verneutstyr er de viktigste årsakene til ulykker på arbeidsplassen, samtidig som gruvedriften også kan ha negative konsekvenser for arbeidernes helse.
Manglende innhenting av frivillig, forut for og informert samtykke fra urfolk	I mange tilfeller pågår gruvedriften på fjernliggende steder som overlapper landområdene til urfolk. Urfolk er ofte imot gruvedriften som følge av samfunns- og miljømessige årsaker. Som regel tas det imidlertid ikke hensyn til urfolks meninger og synspunkter.
Miljøskader	Avgangsproblemer er vanlige innen gruvedrift, deriblant vannforurensning fra ulovlige avgangsutslipp til vannveier, utilstrekkelig behandling av avgangen og utilsiktede utslipp fra avgangsdammer. Andre rapporterte problemer er lekkasje av kjemikalier, slik som svovelsyre, fra foredlingsanlegg.

Landsspesifikke risikoer

Enkelte etiske, sosiale eller miljømessige risikoer forekommer oftere i visse land enn i andre. Med hensyn til landsspesifikke risikoer og geografiske plasseringer i Dustins forsyningskjede har Dustin kontaktet lokale eksperter i enkelte land for å forsikre seg om at Dustins bærekraftskrav blir forstått og fulgt.

Tabellen til høyre viser risikonivået for arbeidsrett, helse og sikkerhet, miljøpraksis og forretningsetikk for landene der Dustins hovedleverandører holder til. Vi bruker RBAs EiQ-verktøy for kartlegging av risiko til å vise de ulike landene med tilhørende risiko.

Leverandørspesifikke risikoer

Mange store leverandører er allerede godt i gang med å drive virksomheten sin på en etisk og bærekraftig forsvarlig måte. Men det er også stor variasjon blant ulike leverandører og hvor langt ned i forsyningskjeden de er. Leverandørspesifikke risikoer kan for eksempel gjelde virksomhetsgraden til ledelsessystemer, kvaliteten på opplæringsprogrammene til fabrikkarbeidere eller revisjonen av underleverandører. Som en del av aktsomhetsvurderingen benytter

vi ulike verktøy til å identifisere leverandørspesifikke risikoer, slik som egenvurderinger for leverandører og revisjoner av etiske retningslinjer for leverandører.

Egenvurdering for leverandører

Dustins CCA (Compliance Capability Assessment) er en egenvurdering av etterlevelse for leverandører og distributører. Alle nye førstelinjeleverandører, det vil si produsenter og distributører vi kjøper direkte fra, må foreta en slik egenvurdering før vi inngår avtaler med dem. Formålet er å gi oss større innsikt i pågående aktiviteter, forpliktelse og kompetanse blant leverandører når det gjelder arbeidsvilkår på fabrikkene og lagrene deres, outsourcet produksjon og fremstillingen av deler hos underleverandører og lenger ned i forsyningskjeden.

For leverandører som er RBA-medlemmer og som har etablert en forretningsrelasjon med Dustin i RBA, har Dustin tilgang til deres RBA Self-assessment Questionnaire (SAQ) med informasjon om anleggene deres. Dette gir ytterligere informasjon om leverandørens og anleggenes risikonivå, og er en av fordelene med å delta i bransjesamarbeid.

Landsspesifikke risikoer

	Arbeid	Helse og sikkerhet	Miljø	Forretningsetikk
Kina	Høy	Høy	Høy	Høy
Vietnam	Høy	Høy	Høy	Høy
Filippinene	Høy	Høy	Høy	Høy
India	Høy	Ekstrem	Høy	Høy
Thailand	Høy	Høy	Høy	Høy
Indonesia	Høy	Høy	Høy	Høy
Malaysia	Høy	Høy	Høy	Høy
Tyrkia	Høy	Høy	Høy	Høy
Mexico	Høy	Høy	Høy	Høy
Taiwan	Middels	Middels	Middels	Middels
Japan	Middels	Middels	Middels	Middels
Sør-Korea	Høy	Middels	Middels	Middels
Sverige	Lav	Lav	Lav	Lav
Finland	Lav	Lav	Lav	Lav
Danmark	Lav	Lav	Lav	Lav
Norge	Lav	Lav	Middels	Lav
Polen	Middels	Middels	Middels	Middels
USA	Middels	Middels	Høy	Middels
Canada	Middels	Middels	Middels	Lav
Singapore	Middels	Lav	Middels	Lav
Irland	Lav	Lav	Lav	Lav
Nederland	Lav	Lav	Middels	Lav
Litauen	Lav	Middels	Middels	Lav
Czech Republic	Lav	Lav	Middels	Lav

Revisjoner av etiske retningslinjer for leverandører

Dustin kan iverksette to typer revisjoner: Dustins egen revisjon av etiske retningslinjer for leverandører og RBAs revisjon av VAP (Validated Assessment Program).

Dustins ordning med revisjon av etiske retningslinjer for leverandører ble etablert i 2015. Målet er å bekrefte at produksjonen utføres i henhold til Dustins krav. Revisjonene utføres enten av Dustins bærekraftsteam eller av uavhengige og sertifiserte revisorer fra tredjeparts revisjonsselskaper. Samsvar evalueres opp mot Dustins sjekklister for revisjoner, som er utarbeidet fra RBA VAP-sjekklisten og oppdateres jevnlig. Alle revisjoner av Dustins etiske retningslinjer for leverandører utføres på stedet. Vi vet nemlig at det er avgjørende å møte leverandørene for å forstå hvordan vi kan hjelpe dem med å korrigere identifiserte avvik, samtidig som revisjonen gir leverandørens ledelse og medarbeidere muligheten til å forstå Dustins bærekraftskrav.

For vanlige bransjeleverandører vil Dustin ha tilgang til leverandørens eksisterende VAP-revisjonsrapport eller kunne be om en VAP-revisjon dersom forretningsrelasjonen er etablert gjennom RBA.

Dustin har en årlig risikobasert revisjonsordning avhengig av hva som utløser risikoene.

Konfliktmineraler

Dustin har innført en policy for konfliktmineraler for å håndtere spesifikke områder med høy risiko i forsyningskjeden. Dustins etiske retningslinjer for leverandører krever at leverandørene utfører aktsomhetsvurderinger av kilden og sporingskjeden for tantal, tinn, wolfram og gull i produktene de produserer for å vise at de er utvunnet i tråd med OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlige forsyningskjeder av konfliktmineraler fra konfliktrammede områder eller steder med høy risiko for konflikter, eller et tilsvarende og anerkjent rammeverk for aktsomhetsvurderinger.

Etterlevelse for konfliktmineraler vurderes årlig for å sikre at kun sertifiserte smelteverk brukes i produksjonskjeden for Dustins egne merker. Dustin bruker den standardiserte CMRT-malen (Conflict Mineral Reporting Template), som er utarbeidet av RMI (Responsible Minerals Initiative) fra RBA for å gjøre prosessen enklere. For andre leverandører knyttet til regulering av konfliktmineraler reviderer og vurderer Dustin leverandørens etterlevelsestiltak for regulering av konfliktmineraler.

Resultater 2022/23

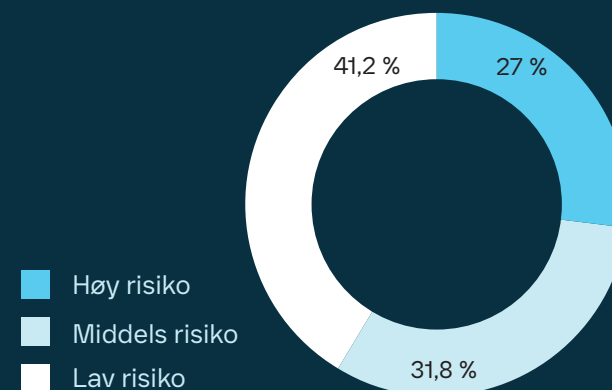

Kartlegging av risiko

27 %

av våre førstelinjeleverandører (produsenter og distributører vi kjøper direkte fra) er land med høy risiko, 32 % er land med middels risiko og 41 % er land med lav risiko.

Risikokartleggingen er en kontinuerlig prosess, og målet vårt er å utvide leverandørskalaen gradvis, både i bredden og dybden.

Risikovurdering for leverandører

98.2 %

av våre distributører med et årlig innkjøpsvolum på over 200 000 svenske kroner har utført en samsvarsvurdering av pågående arbeid for å sikre tiltak i henhold til våre etiske retningslinjer.

88,2 %

av våre nye distributører med et årlig innkjøpsvolum på over 200 000 svenske kroner har utført en samsvarsvurdering av pågående arbeid for å sikre tiltak i henhold til våre etiske retningslinjer.

89 %

av selskapene som står for 80 % av investeringene våre, er medlemmer av RBA. Dustin har etablert forretningsrelasjoner med flesteparten av disse. Gjennom forretningsrelasjoner kan vi forstå bærekraftsrisikoer og sikre økt åpenhet med leverandørene våre, samtidig som det er enklere å samarbeide om bedre menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter i verdikjeden vår.

Revisjoner av etiske retningslinjer for leverandører

15

I 2022/23 ble det utført 15 revisjoner av Dustins etiske retningslinjer for leverandører ved fabrikker med høy risiko.

Betydelige risikoer for brudd på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsvilkår - egne operasjoner og nedstrømsrelasjoner

I våre aktsomhetsvurderinger har vi ikke identifisert noen betydelige risikoer for brudd på grunnleggende menneskerettigheter eller anstendige arbeidsvilkår i Dustin Norway AS' egne operasjoner eller hos våre kunder. Dette inkluderer også våre nedstrømsforbindelser, som omfatter aktører vi leverer varer eller tjenester til.

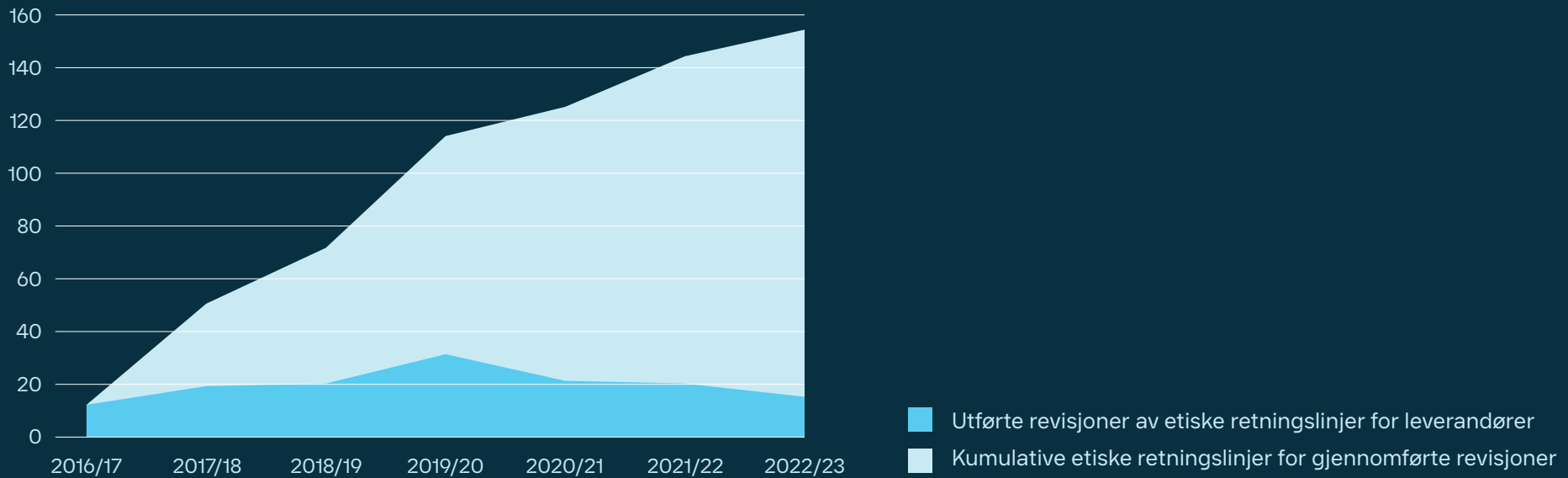

Konflikt- mineraler

100 %

av produktene fra våre egne merker er konfliktfrie. Det betyr at metallene kommer fra sertifiserte smelteverk i henhold til RMAP (Responsible Minerals Assurance Process) fra RMI.

Revisjoner av etiske retningslinjer for leverandører

Redusere negative konsekvenser

Håndtering av avvik fra revisjon

Vi har fastsatt fire ulike alvorlighetsgrader for avvik fra våre etiske retningslinjer for leverandører:

Nulltoleranse – Uakseptable funn med betydelige konsekvenser som krever umiddelbare korrigerende tiltak. Disse er forhåndsdefinerte og begrenset til fem ulike revisjonsfunn: 1) forekomst av barnarbeid på anlegget 2) forekomst av tvangsarbeid, fengselsarbeid eller gjeldsarbeid på anlegget 3) store problemer med helse og sikkerhet som kan forårsake umiddelbar livsfare eller alvorlig personskade 4) bestikkelse eller forsøk på bestikkelse 5) forfalskning av registre, lisenser eller tillatelser. Avviket skal rapporteres til Dustins CEO, COO, EVP Marketing, Communication & Sustainability, Head of Sustainability og Head of Legal innen 24 timer.

Kritiske avvik – Fullstendig brudd på kravet, noe som utsetter medarbeidernes sikkerhet, medarbeidernes rettigheter eller lokal-samfunnet for høy risiko eller fare.

Store avvik – Vesentlig brudd på kravet. Funnet tyder på systematisk feil i styringssystemet samt manglende kontroll. Konsekvensene for medarbeidernes sikkerhet, rettigheter eller samfunnet rundt er moderat.

Små avvik – Delvis brudd på kravet. Funnet kan betraktes som et isolert tilfelle eller en tilfeldig hendelse. Konsekvensene for medarbeidernes sikkerhet, rettigheter eller samfunnet rundt er liten. Små avvik kan skje som følge av uoppmerksomhet eller mangel på oversikt.

Avhengig av alvorlighetsgraden har leverandøren 30 (kritisk), 60 (stor) eller 90 (liten) dager på å svare med en årsaksanalyse og korrigerende og forebyggende tiltaksplaner, som skal godkjennes av Dustin før gjennomføring og oppfølging. Det skal utarbeides en korrigerende tiltaksplan for nulltoleranse-avvik innen 48 timer.

Kompetanseutvikling for leverandører

Hos Dustin verdsetter vi leverandører som vil investere i kontinuerlige forbedringer og sikre en bærekraftig utvikling sammen med oss. Vi streber etter å ha et langvarig samarbeid med leverandørene våre, og derfor forventer vi at de oppnår sine egne bærekraftsresultater som gjør dem konkurransedyktige og robuste over tid.

Vi tilbyr opplæring eller andre former for kompetanseutvikling for leverandører basert på behov. Programmet med kompetanseutvikling for leverandører er i hovedsak rettet mot leverandører med høyere risiko for eksponering, slik som leverandører til Dustins egne merker, og tar for seg vanlige problemer som ikke fanges opp under revisjoner på stedet. Leverandør opplæringen skjer som regel årlig, der vi samler

representanter fra leverandørene og inviterer tredjepartsekspertiser som kan gå i dybden på utvalgte temaer, slik som arbeidstakerrettigheter, yrkesrelatert helse og sikkerhet, og så videre.

Opphør av kontrakter

Vi streber etter langvarige og gjensidig gunstige forretningsrelasjoner og et sunt samarbeid med leverandørene. Men hvis en leverandør ikke overholder Dustins etiske retningslinjer for leverandører eller retter opp med korrigerende og forebyggende tiltak, har Dustin rett til, som fastsatt i Dustins etiske retningslinjer for leverandører, å stanse alle kjøp inntil saken er løst. Dersom det ikke ses tegn til forbedringer eller ved gjentatte brudd, kan Dustin etter hvert avslutte forretningssamarbeidet.

Det er likevel viktig å understreke at opphør av en leverandørkontrakt ikke alltid er den mest effektive eller ansvarlige måten for å redusere eller stanse negative konsekvenser. Der det er hensiktsmessig vil Dustin først utøve sin innflytelse, alene eller sammen med andre interessenter, for å sikre at leverandøren er blitt tilbudt tilstrekkelig hjelp.

Resultater 2022/23

Håndtering
av avvik

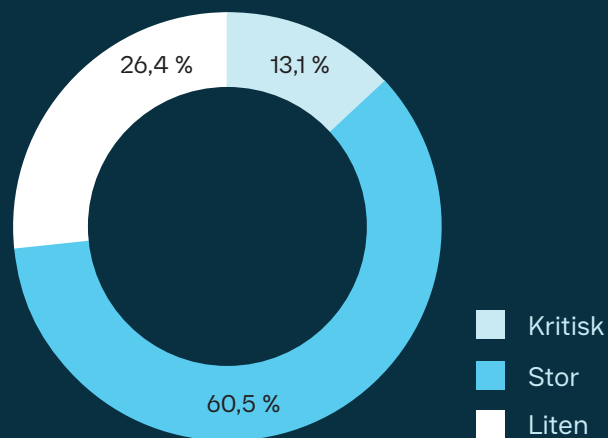
382

identifiserte avvik fra våre etiske retningslinjer for leverandører i løpet av årets revisjoner, og ingen av disse var «nulltoleranse»-avvik.¹

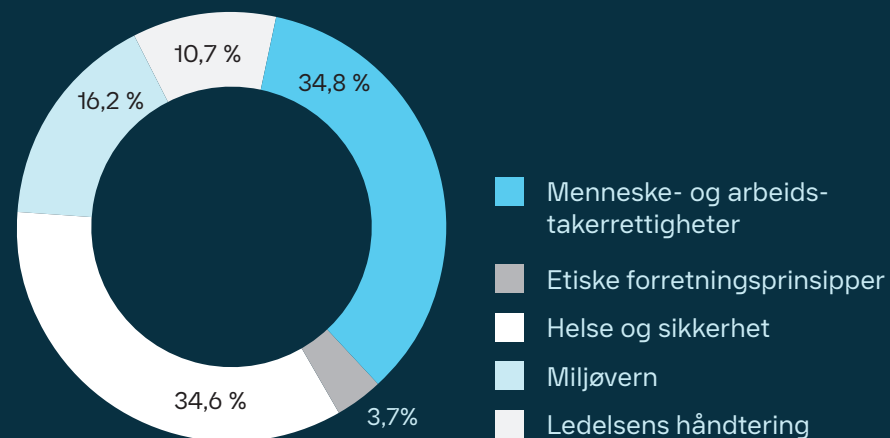
97 %

av de identifiserte avvikene ble korrigert innen fastsatt tid av leverandørene for foregående regnskapsår (2021/22).

Andel av ikke-konformative alvorlighetsgrader

Andel avvikskategorier

¹ I forbindelse med aktsomhetsvurderinger knyttet til Dustin Norway AS' egne operasjoner, har det ikke blitt identifisert noen faktiske negative konsekvenser. Dette inkluderer både selskapets interne drift og våre nedstrømsrelasjoner, som refererer til aktører som mottar varer eller tjenester fra oss.

Område	Krav	Totalt				Eksempel på avvik
		Totalt	Kritisk	Stor	Liten	
Menneske- og arbeidstakerrettigheter	Frivillig arbeidstakerforhold	10	0	8	2	Arbeidstakerkontrakt avviker fra juridiske krav
	Forhindre barnarbeid	11	0	9	2	Manglende helseundersøkelse til unge arbeidstakere
	Arbeidstid	49	27	17	5	Altfor lange arbeidsdager og liten kontroll med at det skal være minst én hviledag i uken
	Lønninger og fordeler	44	15	25	4	Arbeidernes overtidsbetaling oppfyller ikke de juridiske kravene
	Human behandling	7	0	0	7	Manglende opplæring til nye arbeidstakere
	Ikke-diskriminerende	7	3	3	1	Aldersdiskriminering i rekrutteringsprosessen
	Fritt valg av fagforening	5	0	1	4	Manglende policy om fagforeninger
Etiske forretningsprinsipper	Tilgang til fabrikker og registre	0	0	0	0	Begrenset tilgang til anlegg og relevante registre
	Forretningsintegritet	2	0	0	2	Manglende etisk opplæring til arbeidstakere
	Ingen urettmessige fordeler	4	0	0	4	Manglende tillatelser eller godkjenninger om fullføring eller brannsløkkingsutstyr
	Fremleggelse av informasjon	0	0	0	0	Uriktig fremstilling av registre
	Beskyttelse av åndsverk	4	0	2	2	Manglende policyer som skal forhindre skadevare og dataangrep
	Rettferdig handel, reklame og konkurranse	0	0	0	0	Identifisere risikoer for eller bevis på hemmelige avtaler
	Identitetsbeskyttelse	2	0	0	2	Manglende identitetsbeskyttelse gir mistanke om etisk mislighold
	Ansvarlig anskaffelse av mineraler	2	0	2	0	Manglende policy for risikovurdering og bruk av konfliktmineraler
Personvern	0	0	0	0	Uautorisert fremleggelse av personlige opplysninger	
Helse og sikkerhet	Yrkesrelatert sikkerhet	31	0	23	8	Manglende verneutstyr
	Beredskapsplan	42	5	35	2	Manglende brannsløkkingsutstyr
	Yrkesrelatert skade og sykdom	19	0	13	6	Manglende førstehjelpsutstyr
	Industriell hygiene	18	0	15	3	Manglende yrkesrelaterte helseundersøkelser
	Fysisk krevende arbeid	0	0	0	0	Manglende identifisering av farer ved fysisk krevende arbeid
	Maskinsikkerhet	16	0	11	5	Manglende faremerking på maskiner
	Sanitæranlegg, kost, losji og transport	6	0	5	1	Manglende tilbud i henhold til lokale helseforskrifter
Miljøvern	Tillatelser og rapportering for miljø	8	0	0	2	Manglende håndtering av farlig avfall utført av lisensiert aktør
	Forhindre forurensning og lavere ressursbruk	3	0	3	0	Manglende utbedringer
	Farlige stoffer	28	0	18	10	Manglende opplæring av medarbeidere i håndtering av kjemikalier / farlig avfall
	Fast avfall	0	0	0	0	Manglende identifisering og minimering av fast avfall
	Utslipp til luft	3	0	3	0	Manglende støygrense
	Begrensninger for produktinnhold	8	0	5	3	N-heksan brukes i produksjonen
	Vannforvaltning	0	0	0	0	Manglende beskyttelse mot utslipp og søl fra overvann
	Energiforbruk og utslipp av drivhusgasser	12	0	0	6	Manglende utslipp av drivhusgasser
Ledelsens håndtering	Bedriftens forpliktelse	1	0	0	1	Manglende policy for arbeidstakere. Helse og sikkerhet samt etikk
	Ledelsens ansvarlighet	10	0	5	5	Manglende jevnlige revisjoner av arbeid. Helse og sikkerhet. Miljø og etikk
	Juridiske og kundens krav	4	0	2	2	Manglende etiske lover og forskrifter
	Risikovurdering og risikostyring	5	0	2	3	Manglende risikovurdering for arbeid, helse og sikkerhet samt miljø
	Resultatmål med implementering	9	0	2	7	Manglende plan for utbedringer og implementering
	Revisjoner og vurderinger	6	0	5	1	Manglende faste interne revisjoner av arbeid. Helse og sikkerhet. Miljø og etikk
	Leverandørens ansvar	6	0	5	1	Manglende kommunikasjon med leverandører på RBA. Dustins etiske retningslinjer
	Totale funn i 2023	382	50	231	101	

Kompetanse- utvikling for leverandører

- Dustin tilbød miljørettet opplæring lokalt i Dongguan i Kina, med 21 deltakere fra fabrikkene som produserer Dustins egne merker. I tillegg var det 43 deltakere på den nettbaserte utgaven av opplæringen.
  - Det ble tilbudt nettbasert opplæring i verktøyet vårt for risikovurdering for bærekraft, med temaene menneskerettigheter og sosiale, etiske og miljømessige aspekter, til fabrikkene som produserer Dustins egne merker. 43 fabrikkarbeidere tilknyttet Dustins egne merker deltok på opplæringen.
-

Avslutte leverandør- forholdet

- Det var tre leverandører der alle kjøp ble satt på vent som følge av utilstrekkelige tiltak knyttet til menneskerettighetene. To av disse har innført tiltaksplaner, der Dustin følger opp tiltak og etterlevelse. Den tredje har ikke iverksatt tilstrekkelige tiltak, og derfor er alle kjøp fra denne leverandøren inntil videre satt på vent.

Hjelp

Klageordning

I tråd med våre etiske retningslinjer for leverandører skal leverandørene sørge for at arbeiderne har en ordning der de kan sende inn klager (og få hjelp med problemene) som tilrettelegger for åpen kommunikasjon mellom ledelsen og arbeiderne. Klageordningen skal angi hvordan saker skal rapporteres, objektivt granskes, evalueres, konkluderes og formidles tilbake til personen som rapporterte saken. Formelle klagemål og klager skal dokumenteres.

Hjelp med menneskerettigheter

Dustin er forpliktet til å samarbeide for eller støtte menneskerettighetene i tilfeller der Dustin har forårsaket eller bidratt til negative konsekvenser for menneskerettighetene. Hjelp med menneskerettighetene skjer vanligvis sammen med en ekstern aktør for å sikre at prosessen er i tråd med internasjonale standarder. Dustin erkjenner at alle tilfeller er ulike, og derfor må også alle tiltaksplaner utvikles individuelt. Det er også viktig at tiltaksplanen utvikles og innføres

med sterk lokal relevans, og derfor kan en lokal hjelpeorganisasjon for menneskerettighetene bidra under innføringen for å sikre at bruddet er utbedret med fokus på rettighetshaverens interesser. Ansvar for å iverksette utbedringsprosessen ligger hos enheten som styrer virksomheten der de negative konsekvensene skjedde. Utnevnelsen av en ekstern aktør som skal bistå under utbedringsprosessen, gjøres av Dustins bærekraftsteam.

Resultater 2022/23

Varslingssaker

1

Det var én varslingssak som ble gransket i 2022/23. Granskingen av den aktuelle saken avdekket ingen store urettmessigheter og er nå avsluttet. Varslersaken var knyttet til Dustins egne virksomheter, og ikke til forsyningskjeden.¹

---

¹ Varslersaken gjaldt ikke Dustin Norway AS.

Kommunikasjon og åpenhet

I tillegg til denne rapporten finner du Dustins bærekraftige fremdrift, inkludert aktsomhetsvurderinger for bærekraft, via lenkene nedenfor.

- [Dustins årlige bærekraftsrapport 2022/23](#)
- [Dustins aktsomhetsvurderinger for bedrifters bærekraft](#)
- [Dustins arbeid som ansvarlig forsyningskjede](#)
- [Dustins policyer for ansvarlig næringsliv](#)
- [Den norske åpenhetsloven](#)

Vi kommuniserer også kontinuerlig gjennom ulike kanaler med en rekke interessenter om fremdriften og ambisjonene med bærekraftsarbeidet og planen for et ansvarlig næringsliv.

Resultater 2022/23

Kommunikasjon og åpenhet

Dustins årlige bærekrafts-
rapport for 2022/23 ble utgitt
i november 2023.

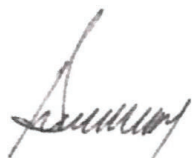
Rangering

EcoVadis-resultat: Gull – blant
de 3 % beste av de mest
bærekraftige selskapene i verden,
rangert av EcoVadis.

Styrets signatur og godkjenning

Denne rapporten er utarbeidet i samsvar med Åpenhetsloven, og arbeidet med rapporten har blitt gjenstand for grundig evaluering, diskusjon og godkjenning av styret i Dustin Norway AS 30 juni 2024.

Mikael Svensson

Alexandra Furst

Ketil Knutsen

Stig Østad

Veiledning og rapportering

Den generelle fremdriften for Dustins forsyningskjede er rapportert og formidlet i Dustins årlige bærekraftsrapport, på nettsiden til Dustin og i denne rapporten.

Spørsmål om denne rapporten kan rettes til bærekraftsteamet på e-post sustainability@dustin.com eller med vanlig postgang til adressen nedenfor.

Dustin Group AB
Att: Bærekraft
Box 1194
131 27 Nacka Strand
Sverige

Oppdateringer og revisjoner av rapporten

Denne rapporten oppdateres årlig.

Takk

